

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Fehér Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Tóth Attila jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (1132 Budapest, Váci út 48/C-D) alperesi jogutód elleni illetékügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Pest Megyei Bíróság 2010. január 20. napján kelt 1.K.27.412/2009/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 1.K.27.412/2009/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 90.000 (kilencvenezer) forint elsőfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 381.900 (háromszáznolcvanegyezer-kilencszáz) forint kereseti és 381.900 (háromszáznolcvanegyezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a 2008. szeptember 25. napján megkötött és illetékkiszabásra 2008. október 1. napján bemutatott adásvételi szerződéssel megvásárolta a helyrajzi számon felvett, 53.871 m² térmértékű, szántó megnevezésű ingatlan 8240/16144 tulajdoni

illetőségét 329.953 euró (79.571.465 forint) vételárért. Az elsőfokú hatóság jogelődje a szerződéses értéket elfogadva fizetési meghagyásával 10 %-os illetékkulcs alkalmazásával 7.957.150 forint visszerhes vagyonátruházási illeték megfizetésére kötelezte a felperest.

A felperes a fizetési meghagyás kézhezvételét követően kérelmet terjesztett elő az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 23/A. § /1/ bekezdésre alapozottan, amelyben kérte a fizetési meghagyás módosítását és 2 %-os illetékkulcs alkalmazását arra hivatkozással, hogy főtevékenysége szerint ingatlanforgalmazó és az ingatlant továbbértékesítés céljából vásárolta meg. Kérelméhez csatolta az ezzel kapcsolatos földhivatalhoz benyújtott nyilatkozatát. Utalt az Itv. 23/A. § /8/ bekezdésére azzal, hogy az illetékkedvezmény igénybevételére vonatkozó jogosultsága az adásvételi szerződésből adminisztratív hiba folytán maradt ki.

Az elsőfokú hatóság a beadványban foglaltakat igazolási kérelemnek tekintette, amelyet végzéssel elutasított azzal az indokolással, hogy az adminisztrációs hiba nem vezethető vissza elháríthatatlan külső tényezőre, az saját hibának, mulasztásnak minősül. Ezt követően határozatával a felperes illetékkedvezmény igénybevételére irányuló kérelmét elutasította.

A határozat elleni fellebbezést követően alperes jogelődje 2009. május 25. napján meghozott 2278878060. iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatában kiemelte, hogy a felperes az Itv. 23/A. § /1/ bekezdése szerinti nyilatkozatát legkésőbb a vagyonszerzés illetékkiszabásra bejelentésekor tehette volna meg. Ezt elmulasztotta, az igazolási kérelmét pedig az elsőfokú hatóság elutasította, ugyanis a mulasztását nem tudta kimenteni. Ebből következik az is, hogy illetékkedvezmény nem illeti meg.

A felperes keresetében kérte az alperes jogelődje határozatának felülvizsgálatát, megváltoztatását, eredményeképpen annak megállapítását, hogy a mérsékelt, 2 %-os illeték alkalmazásának feltételei irányában fennállnak. Másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a fizetési meghagyás jogerőssé válása előtt benyújtott beadványában az Itv. 23/A. § /1/ bekezdése szerinti megfelelő tartalmú nyilatkozatot pótolta, amelyhez nem volt szükséges igazolási kérelem előterjesztése.

Az alperes jogelődje beadványát megnevezése ellenére igazolási kérelemnek tekintette, holott annak benyújtására az Itv. 23/A. § /8/ bekezdése szerint nincs is szükség.

A megyei bíróság a keresetet alaposnak találta, ezért ítéletével az alperesi jogelőd határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Ítélete indokolásában kiemelte, az Itv. 23/A. § /8/ bekezdése nem követeli meg azt, hogy a vagyonszerző a nyilatkozata pótlása mellett igazolási kérelmet is előterjesszen. A felperes az Itv. 23/A. § /1/ bekezdésében meghatározott nyilatkozatot a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig pótolta, erre pedig az igazolási kérelem előterjesztése nélkül is lehetősége volt, melyet az alkalmazott jogszabályok nyelvtani értelmezése is alátámaszt.

Az ítélet a megismételt eljárásra előírást nem tartalmazott.

A jogerős ítélet ellen az alperes jogelődje nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérvén annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, másodlagosan a megyei bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az ítélet sérti az Itv. 23/A. § /1/ és /8/ bekezdésében, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 66. §-ában foglalt előírásokat. Hangsúlyozta, hogy az Itv. 23/A. § /1/ bekezdésében foglalt kedvezmény biztosításához valamennyi feltétel egyidejű megléte szükséges, bármelyik hiánya önmagában kizárja a kedvezmény biztosítását. A jogszabályhely a továbbértékesítési szándéknyilatkozat megtételére kifejezetten meghatároz egy konkrét időpontot, amelyet a 23/A. § /8/ bekezdésében meg is erősít. Ehelyütt a törvényszöveg mind a nyilatkozatok előterjesztésére, mind az igazolások benyújtására meghatározott határidő elmulasztása estére azonos eljárási rendet határoz meg, az igazolási kötelezettség elmulasztása esetén a továbbértékesítés tényének bejelentésén és igazolásán túlmenően, a törvényi határidőn túl történő bejelentés és igazolás miatt külön igazolási kérelmet is be kell nyújtania a vagyonszerzőnek.

A felperes a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig eredményes igazolási kérelmet nem terjesztett elő, ezért az illetékkedvezmény nem illeti meg.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában tartását kérte, kiemelve, hogy az alperes jogelődje az irányadó jogszabályi előírásokat tévesen értelmezte. Szükségtelenül követelte meg igazolási kérelem benyújtását a felperes továbbeladási szándékára vonatkozóan, amelynek előterjesztésére egyébként nem is került sor.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróságnak abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes, mint

főtevékenysége szerint ingatlanforgalmazásra jogosult vállalkozó, illetékkedvezményre jogosult-e.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság tévesen értelmezte az Itv. 23/A. § /8/ bekezdésében foglaltakat. E rendelkezés értelmében a vagyonszerző a továbbértékesítési szándéknyilatkozat határidőben történő benyújtásának elmulasztása esetén a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig pótolhatja azt. A határidő elmulasztása miatt a mulasztása vétlenségét igazolási kérelemmel kell valószínűsítienie azért, hogy a mulasztás jogkövetkezményeit elhárítsa.

A Legfelsőbb Bíróság jelen perben is osztja a 2008. évi 1825. számú elvi határozatban kifejtetteket, miszerint, ha az Itv. 23/A. § /8/ bekezdése kizárólag az elmulasztott nyilatkozat pótlására tartalmazna előírást, akkor a jogalkotó a /8/ bekezdésben kifejezetten úgy fogalmazott volna, hogy a továbbértékesítési szándéknyilatkozat a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig szankció nélkül pótolható, és nem kívánta volna meg igazolási kérelem előterjesztését.

Tévedett tehát a megyei bíróság, amikor az Itv. 23/A. § /8/ bekezdés második mondatában foglalt „illetőleg” kifejezést „vagy”-nak értelmezte és külön szabályozásként értékelte a nyilatkozat, valamint az igazolási pótlására vonatkozó jogszabályi előírást, figyelmen kívül hagyva az említett jogszabályhely első mondatát. Az első mondatban megjelölt (1), /4/-/5/ bekezdésekben, valamint az /5/-/7/ bekezdésekben meghatározott nyilatkozatok, illetve igazolások tekintetében azonos eljárási rend érvényesül, mert mindkét esetben határidőhöz kötött a nyilatkozatok, illetve igazolások benyújtása. A nyilatkozatok pótlásának, illetőleg a határidő elmulasztása miatti igazolási kérelem előterjesztésének a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig van helye. Mindebből következik, hogy a vagyonszerzőnek a mulasztása miatt, kérelmével egyetemben kell a szükséges nyilatkozatokat megtennie, és az igazolásokat csatolnia, továbbá a Ket. 66. § /1/-/3/, /5/ bekezdésében foglalt rendelkezések mentén a mulasztása vétlenségét valószínűsítienie.

A felperesnek a mulasztása kapcsán adminisztratív hibára történő hivatkozását tartalmazó beadványa tartalmilag igazolási kérelemnek tekintendő, ezért helytállónan járt el az elsőfokú adóhatóság, amikor azt ennek megfelelően bírálta el és utasította el azt.

Minthogy az Itv. 23/A. § /8/ bekezdésére alapozottan a nyilatkozat pótlására csak igazolási kérelemmel egyidejűleg kerülhet sor, ezért annak hiányában, illetve a kérelem elutasítása esetén önmagában a nyilatkozat benyújtására tekintettel illetékkedvezmény a felperes részére nem adható.

A Legfelsőbb Bíróság eltérően a megyei bíróság álláspontjától arra a következtetésre jutott, hogy a felperest illetékkedvezmény nem

illeti meg. A jogerős ítélet ebből fakadóan a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275. § /4/ bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét a Pp. 339. § /1/ bekezdésére utalással elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes jogi képviseletével felmerült elsőfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

Kötelezte továbbá az Itv. 42. § /1/ bekezdés a/ pontjára és 50. § /1/ bekezdésére figyelemmel a per tárgyi illetékeljegyzési joga folytán lerovásra nem került kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is, melynek összegét a vitatott illetékkülönbözet (6.365.720 forint), mint pertárgyérték szem előtt tartásával állapította meg.

Budapest, 2011. január 24.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági írnok